

IT 2566/12 เอกสารโครงงานฉบับสมบูรณ์

ระบบควบคุมการผลิตน้ำประปาอัตโนมัติ กรณีศึกษา ชุมชนโคกกลางใหม่โพธิ์ทอง Control of Tap water Production Automation System Case Study: Khok Klang Mai Pho Thong Community

> โดย 633020334-8 นายสุพพิธาน ภักสวัสดิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายยัญ สายยศ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา 342494 โครงงานคอมพิวเตอร์ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2566)

IT 2566/12 เอกสารโครงงานฉบับสมบูรณ์

ระบบควบคุมการผลิตน้ำประปาอัตโนมัติ กรณีศึกษา ชุมชนโคกกลางใหม่โพธิ์ทอง Control of Tap water Production Automation System Case Stud: Khok Klang Mai Pho Thong Community

> โดย 633020334-8 นายสุพพิธาน ภักสวัสดิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายยัญ สายยศ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา 342494 โครงงานคอมพิวเตอร์ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2566) สุพพิธาน ภักสวัสดิ์. 2566. ระบบควบคุมการผลิตน้ำประปาอัตโนมัติ กรณีศึกษา ชุมชนโคกกลางใหม่โพธิ์ทอง.

โครงงานคอมพิวเตอร์ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาวิทยาการ คอมพิวเตอร์วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ.ดร.สายยัญ สายยศ

บทคัดย่อ

ในปัจจุบัน น้ำประปาเป็นสิ่งที่จำเป็นในชุมชนเป็นอย่างมาก เพื่อใช้ในการอุปโภคและบริโภค อีกทั้งยังใช้ในภาค การเกษตรพืชสวน ซึ่งปัญหาที่ทางชุมชนโคกกลางใหม่โพธิ์ทองพบเจอคือไม่มีผู้ควบคุมหรือดูแลประจำ ทำให้น้ำประปาไหล่ไม่ เป็นเวลา น้ำประปายังมีความขุ่น ตะกอน และค่าไฟฟ้าที่ เพิ่มสูงขึ้น ผู้จัดทำได้เล็งเห็นถึงปัญหาที่ ชุมชน ประสบปัญหา จึงนำความรู้ เกี่ยวกับเทคโนโลยีอินเตอร์ เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things, IoT) เอชทีเอ็มแอล (HyperText Markup Language : HTML) ซีเอสเอส (Cascading Style Sheet : CSS) จาวาสคริปต์ เฟรมเวิร์ค (JavaScript Framework) และเอ็มคิวทีที (Message Queue Telemetry Transport : MQTT) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบจัดการ และควบคุมน้ำประปาอัตโนมัติ โดยทำให้ระบบควบคุมการทำงานของปั้มสูบน้ำผิวดิน ปั้มสูบน้ำแรงดันสูง ระบบควบคุม สารส้มและคลอรีนทำงานอัตโนมัติ ดูปริมาณตะกอนของบ่อตกตะกอน และสามารถดูสถานะผ่านเว็บแอปพลิเคชันได้ เพื่อลด ภาระและอำนวยความสะดวกให้กับคนในชุมชน

คำสำคัญ: น้ำประปา อินเตอร์เน็ตของสรรพสิ่ง สารส้ม คลอรีน เว็บแอปพลิเคชัน

ဈ

Supphitan Paksawad. 2023. Management and Control of Tap water Production Automation System

Case Study Khok Klang Mai Pho Thong Community. Bachelor of Science Project in Information

Technology, Computer Science, College of Computing, Khon Kaen University.

Advisor: Asst. Prof. Dr. Saiyan Saiyod

ABSTRACT

At present, tap water is very necessary for the community. for consumption and consumption It is

also used in the horticultural agriculture sector. The problem that the Khok Klang Mai Pho Thong community

encounters are that there is no controller or regular supervisor. Causing the tap water to not flow on time

Tap water also has turbidity, sediment, and rising electricity bills. In addition, expense management and

receipts also use a paper note system. making it impossible to know the past information conveniently

increase the burden on people in the community The organizer has foreseen the problems that the

community encountered problems, therefore applied knowledge of Internet of Things technology (IoT),

HTML (HyperText Markup Language), CSS (Cascading Style Sheet), JavaScript frameworks and MQTT (Message

Queue Telemetry Transport) are applied to develop an automatic water supply management and control

system. by making the control system for pumping surface water pumps high-pressure water pump

Automatic alum and chlorine control system And can view the status through a web application. and

develop a web application to record water consumption in each house to calculate water bills and can see

overview information on all expenses possible To reduce the burden and facilitate the people in the

community.

Keyword: Watertap IoT Alumen Chlorine Web-Application

คำนำ

โครงงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา 342494 โครงงานคอมพิวเตอร์ 1 หลักสูตรวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทางสาขาวิชาได้จัดหลักสูตรขึ้นมี จุดประสงค์เพื่อให้ นักศึกษานำความรู้ที่ได้เรียนมานำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน และเกิดประโยชน์ต่อไปและโครงงานนี้ได้ทำเกี่ยวกับระบบ จัดการและควบคุมน้ำประปาอัตโนมัติ ที่โดยทำให้ระบบควบคุมการทำงานของปั๊มสูบน้ำผิวดิน ปั๊มสูบน้ำแรงดันสูง ระบบ ควบคุมสารสมและคลอรีนทำงานอัตโนมัติ และสามารถดูสถานะผ่านเว็บแอปพลิเคชันได้ เพื่อลดภาระและอำนวยความ สะดวกให้กับคนในชุมชน

คณะผู้จัดทำโครงงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่า โครงงานคอมพิวเตอร์ที่ได้จัดทำขึ้นนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจไม่ มากก็ น้อย เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

> ผู้จัดทำ สุพพิธาน ภักสวัสดิ์

กิตติกรรมประกาศ

ในการดำเนินโครงงานในครั้งนี้ คณะผู้จัดทำได้รับความอนุเคราะห์ และความช่วยเหลือจากบุคคลหลายท่าน ด้วยกัน จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ช่วยให้ คำปรึกษาคอยให้ความช่วยเหลือในการทำโครงงานในครั้งนี้ และให้กำลังใจในการทำงานด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ และอบรมสั่งสอนรวมถึงสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ได้ให้สถานที่ในการดำเนินโครงงาน

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.สายยัญ สายยศ ที่เป็นที่ปรึกษาโครงงานในครั้งนี้และได้ให้คำชี้แนะ แนวทางคำแนะนำต่าง ๆ และคอยช่วยเหลือจนโครงงานนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณชุมชนโคกกลางใหม่โพธิ์ทอง ที่ให้ความกรุณาในการดำเนินโครงงานในการให้ข้อมูลต่าง ๆ และ สถานที่ ได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวที่ให้กำลังใจและคำปรึกษาในทุก ๆ เรื่องของการเรียนและการทำโครงงาน นี้มาโดยตลอด

ขอมอบคุณความดีจากการทำโครงงานนี้ให[้]กับทุกท[่]านที่ได[้]กล[่]าวมา คณะผู้จัดทำมีความซาบซึ้งในความมี น้ำใจ และ ความกรุณาอันดีงามจากทุกท[่]าน จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

> ผู้จัดทำ สุพพิธาน ภักสวัสดิ์

สารบัญ

บทคัดย่อ		. ก
ABSTRACT.		. ข
คำนำ		ค
กิตติกรรมปร	ระกาศ	۰. ۹
สารบัญรูปภ	าพ	ช
สารบัญตารา	าง	ซ
บทที่ 1		1
บทนำ		1
	ามเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	
	ภุประสงค์ของโครงงาน	
	้ ทหมายและขอบเขต	
	ะโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	
	านวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	ษฎีที่เกี่ยวข้อง	
	มวิจัยที่เกี่ยวข ้ อง	
	• • • • • • • • • • • • • • • • • • •	
	นงาน	
	าราะห์ปัญหาและความต้องการ	
	คว้า ศึกษาทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	ษาข้อมูลและวิธีใช้งานเครื่องมือต [่] าง ๆ ที่จะใช้ในการวิจัย รายละเอียดทางด้านซอฟต์แวร์ (Software)	
	หนดขอบเขตและเป้าหมายของโครงงาน	
	กำหนดขอบเขต	

3.6 วิเคราะห์และออกแบบระบบ	0
3.6.1 ภาพรวมของระบบ	
3.7 สร้างและพัฒนาระบบ	8
3.8 ทดสอบระบบ	9
3.9 วิเคราะห์และสรุปผล	9
3.10 สถานที่ทำวิจัย	9
3.11 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
3.12 แผนและระยะเวลาดำเนินการ	8
บทที่ 4	10
การวิเคราะห์ระบบและพัฒนาโปรแกรม	10
4.1 การวิเคราะห์ระบบ	10
4.1.1 Use Case Diagram ส่วนระบบควบคุมน้ำประปา	10
4.2 การออกแบบระบบ	11
4.2.1 ER-Diagram	11
4.3 การพัฒนาโปรแกรม	13
4.3.1 อาร์ดูโน่ (Arduino)	13
4.3.2 ราชเบอรี่พาย (Raspberry Pi)	
เอกสารอ้างอิง	15
ภาคผนวก	16
ประวัติผู้เขียน	17

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1 ภาพรวมของระบบ	
ภาพที่ 2 Use Case Diagram ส่วนระบบควบเ	คุมน้ำประปา10
ภาพที่ 3 ER-Diagram ส่วนระบบควบคุมผ่านเ	ว็บไซต์11
ภาพที่ 4 Hardware design ของระบบควบคุว	มการผลิตน้ำประปา 12

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่	1 เปรียบเทียบระหว [่] างงานในปัจจุบัน	6
ตารางที่	2 แผนและระยะเวลาดำเนินการ	8
ตารางที่	2 แผนและระยะเวลาดำเนินการ (ต่อ)	9
ตารางที่	3 admin	11
ตารางที่	4 position	11

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

น้ำประปาเป็นสิ่งที่จำเป็นในชุมชนเป็นอย่างมาก เพื่อใช้ในการอุปโภคและบริโภค อีกทั้งยังใช้ในภาค การเกษตรพืชสวน ในปัจจุบันปฏิเสธไม่ได้ว่ายังมีข่าวเกี่ยวกับน้ำประปาไม่ไหล [1] น้ำประปาไม่สะอาดจนเกิด โรคทางผิวหนัง [2] ซึ่งปัญหาที่ทางชุมชนโคกกลางใหม่โพธิ์ทองพบเจอคือไม่มีผู้ควบคุมหรือดูแลประจำ ทำให้ น้ำประปาไหลไม่เป็นเวลา น้ำประปายังมีความขุ่น ตะกอน และค่าไฟฟ้าที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้เพิ่มภาระให้กับคน ในชุมชน

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้จัดทำจึงนำความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีอินเตอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things, IoT) เอชทีเอ็มแอล (HyperText Markup Language : HTML) ซีเอสเอส (Cascading Style Sheet : CSS) จาวาสคริปต์ เฟรมเวิร์ค (JavaScript Framework) และเอ็มคิวทีที (Message Queue Telemetry Transport : MQTT) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบจัดการและควบคุมน้ำประปาอัตโนมัติ โดยทำให้ ระบบควบคุมการทำงานของปั๊มสูบน้ำผิวดิน บั๊มสูบน้ำแรงดันสูง ระบบควบคุมสารส้มและคลอรีนทำงาน อัตโนมัติ ดูปริมาณตะกอนของบ่อตกตะกอน และสามารถดูสถานะผ่านเว็บแอปพลิเคชันได้ เพื่อลดภาระและ อำนวยความสะดวกให้กับคนในชุมชน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงงาน

- 1.2.1. เพื่อพัฒนาระบบควบคุมน้ำประปาอัตโนมัติ
- 1.2.2. เพื่อศึกษาหลักการทำงานของเทคโนโลยีอินเตอร์เน็ตของสรรพสิ่งและให้ความรู้แก่ชุมชน

1.3 เป้าหมายและขอบเขต

- 1.3.1. ปั๊มสูบน้ำผิวดินและปั๊มแรงดันสูงสามารถทำงานอัตโนมัติ โดยสามารถตรวจสอบการทำงาน ของมอเตอร์ได้ว่าทำงานหรือไม่
 - 1.3.2. ระบบกรองน้ำด้วยสารสมสามารถทำงานอัตโนมัติ
 - 1.3.3. ระบบเติมคลอรีนสามารถทำงานอัตโนมัติ
 - 1.3.4. สามารถดูสถานะ ควบคุมผ่านเว็บแอปพลิเคชันและแผงควบคุม
 - 1.3.5. สามารถดูปริมาณตะกอนของบ่อตกตะกอนได้

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ทำให้ระบบน้ำประปาทำงานได้อัตโนมัติ
- 1.4.2. ช่วยลดภาระแรงงานจากคนในชุมชนในการเฝ้าหอน้ำประปา
- 1.4.3. ทำใหน้ำประปาใส และไหลตลอดเวลา

บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข[้]อง

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things : IoT)

การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงหรือส่งข้อมูลถึงกันได้ด้วยอินเทอร์เน็ต โดยไม่ต้องป้อนข้อมูลการเชื่อมต่อง่ายจนทำให้สามารถสั่งการควบคุมการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ผ่านทางเครือข่ายได้ ไปจนถึงการเชื่อมโยงการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ผ่านทางเครือข่าย อินเทอร์เน็ตเข้ากับการใช้งานอื่น ๆ ทำให้สามารถสื่อสารและสั่งการอุปกรณ์เหล่านั้นผ่านทางไกลได้ เช่น การ สั่งเปิดหรือปิด เครื่องปรับอากาศ หลอดไฟ ผ้าม่าน หรือแม้แต่ในงานการเกษตรที่สามารถสั่งงานผ่านสมาร์ท โฟน [3]

2.1.2 คลอรีน (Chlorine)

คลอรีน เป็นสารอนินทรีย์ในกลุ่มแฮโลเจน ที่ใช้สำหรับเป็นสารฆ่าเชื้อ (sanitizer) ซึ่งนิยมใช้ อย่างกว้างขวางในอุตสาหกรรมอาหาร เพื่อลดปริมาณจุลินทรีย์เช่น แบคทีเรีย ยีสต์ รารวมทั้งจุลินทรีย์ก่อโรค (pathogen) การใช้คลอรีนมีปลอดภัยสูง และสามารถสลายตัวได้รวดเร็วในธรรมชาติ ราคาถูก ข้อเสียของ คลอรีน คือมีกลิ่น และ มี pH เป็นด่าง ทำให้มีฤทธิ์กัดกร่อนสูง [4]

2.1.3 สารส้ม (Alumen)

สารส้ม คือ เกลือชนิดหนึ่งที่มีแร่ธาตุที่ชื่อว่า อะลูมิเนียมและซัลเฟตอยู่ในนั้น มีลักษณะเป็ผลึก ก้อนสีขาว ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น มีรสเปรี้ยว ละลายน้ำได้ดี สารส้มสามารถเกิดขึ้นเองได้ตามธรรมชาติ ตามพิน ตาม ภูเขา ส่วนใหญ่แล้วสารส้มที่พบในประเทศไทยมักเป็นสารส้มที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ชาวบ้านมักจะเรียกว่า "ดินส้ม" พบมากที่เขาภูสวรรค์ จังหวัดเลย [5]

2.1.4 Next.js

Next.js open-source React framework ซึ่งต่างจาก react ตรงที่ next js เป็นการใช้ server side rendering และยังสามารถทำเว็ปไซต์ได้ทั้งแบบ static และ dynamic ซึ่งข้อดีของการเป็น server side rendering คือ ช่วยในเรื่อง SEO หรือ search engine optimization เพราะถ้าทำการ inspect เว็ปไซต์ที่ สร้างโดย next.js จะเห็นว่า source จะเป็น html ซะส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้ SEO ค้นผ่าน source เพื่อให้ได้ ข้อมูลและจัดหมวดหมู่ได้ง่ายกว่า React ที่เป็น Javascript มากกว่า ทำให้ Next.js เป็นที่นิยมในหลายๆ บริษัท

นอกจากนี้ ข้อดีก็คือ render ได้เร็วกว่า React เพราะ next.js มีสิ่งที่เรียกว่า get static path ซึ่งการสร้าง path แบบ static แบบเว็ปไซต์ html โดยไม่ต้องทำการเชื่อมต่อกับ back end เพื่อให้ได้ data ยิ่งไปกว่านั้น next.js สามารถรวมเข้ากับ backend ได้ง่าย ๆ เพราะ next.js มีสิ่งที่เรียกว่า API routes ใน การรับส่ง request ใน folder ของ page จะมีอีก folder ที่เรียกว่า API ที่ถูกปฏิบัติเป็น endpoint แทนที่ จะเป็น page ซึ่ง folder API นี้จะเป็นในส่วนหนึ่งของ server-side เท่านั้น ทำให้ไม่ไปเพิ่ม size ของ client side [6]

2.1.5 Express.js

Express.js เป็น JavaScript framework web application ที่ทำงานในส่วนของหลังบ้าน (Back End) โดยสามารถทำ RESTful API ได้ด้วย Node.js เป็นเฟรมเวิร์กที่มีขนาดเล็กและไม่มีการใช้งาน ทรัพยากรเครื่องมากนัก แต่มีความยืดหยุ่นและมีความสามารถในการต่อยอดในการสร้างแอปพลิเคชันเว็บที่ ใหญ่ขึ้นด้วยการใช้งาน middleware ที่สามารถทำงานร่วมกันได้หลากหลายเพื่อเพิ่มความสามารถในการ ตอบสนองตามความต้องการของแอปพลิเคชันเว็บให้สามารถทำงานได้ตามที่ต้องการ [7]

2.1.6 MySQL

MySQL เป็นซอฟต์แวร์โอเพนซอร์สระบบจัดการฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ (Relational Database Management System) โดยใช้ภาษา SQL (Structured Query Language) ซึ่งเป็นระบบจัดการฐานข้อมูล ที่ไดรับยอดนิยมสำหรับเว็บแอปพลิเคชันเพราะใช้งานง่าย รวดเร็วและเชื่อถือได้ [8]

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 ระบบควบคุมน้ำอัตโนมัติสำหรับปลูกผักไฮโดรโปนิกส์

ระบบควบคุมน้ำอัตโนมัติสำหรับปลูกผักไฮโดรโปนิกส์แบบควบคุมอัตโนมัติ โดยนำบอร์ด Arduino มาพัฒนาระบบควบคุมน้ำอัตโนมัติสำหรับการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ โดยบอร์ด Arduino จะรับค่า อินพุตจากอุปกรณ์วัดระยะเพื่อดูระดับน้ำ จากนั้นโปรแกรมจะทำการประมวลผลตามเงื่อนไขที่เขียนไว้ หาก ระดับน้ำต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คำสั่งจะเปิดขึ้น น้ำเข้าสู่ระบบอัตโนมัติเพื่อป้องกันระดับน้ำไม่เพียงพอต่อการ ใช้งานภายในบ้าน หากระดับน้ำไม่เพียงพอและน้ำหมดจะทำให้เครื่องดูดเสียหายได้ แต่ระบบที่พัฒนาขึ้นจะ ช่วยแก้ปัญหาและเพิ่มระดับน้ำให้ได้ตามเงื่อนไข และความต้องการของระบบ เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีมี ความทันสมัยมากขึ้น คณะผู้จัดงานจึงได้นำเทคโนโลยีมาผสมผสานกับระบบควบคุมน้ำ จนกลายเป็นระบบ ควบคุมน้ำอัตโนมัติสำหรับการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพโรงเรือนที่ใช้ปลูกผัก และอำนวย ความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการอีกด้วย [9]

ข้อดี

- (1) สามารถทำงานได้อัตโนมัติ ข้อเสีย
- (1) ไม่สามารถตรวจสอบการทำงานผ่านทางออนไลน์ได้

2.2.2 ตุ้ควบคุมปั๊มน้ำ 1 เฟส

คณะผู้จัดทำโครงการได้เล็งเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีเพื่อวิจัยและต่อยอดสิ่งประดิษฐ์ เพื่อนำเทคโนโลยีเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงได้คิดค้นอุปกรณ์ที่ช่วยในภาคการเกษตร และการ ดำรงชีวิตในชนบทที่ยังไม่มีระบบประปาเข้าถึง คือระบบปั๊มน้ำที่ใช้จำนวนมากตามชนบท ซึ่งบั๊มน้ำจะต้องมี การควบคุมการเปิด-ปิด ในการเปิด-ปิด แบบเดิมจะมีการเปิดหรือปิดที่หน้าตู้ควบคุมเพียงอย่างเดียว ดังนั้นจึง มีการนำระบบการควบคุมด้วยรีโมทมาควบคุมเพื่อให้มีความสะดวกสบาย และใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ สูงสุด [10]

ข้อดี

- (1) ควบคุมปั๊มน้ำ 1 เฟส ใช้แรงดันไฟฟ้าได้ 220 โวลต์ ขนาดพิกัดกระแสไม่เกิน 20 แอมแปร์
- (2) สามารถควบคุมปั๊มน้ำได้พร้อมกัน 4 ตัว ข้อเสีย
- (1) สามารถควบคุมระยะไกลด้วยรีโมท ซึ่งมีระยะทางที่จำกัด
- (2) ไม่สามารถดูสถานะผ่านทางออนไลน์โด้

2.2.3 โปรแกรมระบบการจัดการค่ำน้ำประปา

ระบบการจัดการเกี่ยวกับค่าน้ำประปาภายในชุมชนมีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อสร้างโปรแกรมระบบ การจัดการค่าน้ำประปาหมู่บ้าน 2.เพื่อนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการในระบบน้ำประปาหมู่บ้านให้เกิด ความสะดวกรวดเร็ว และมีความถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น 3.เพื่อศึกษาความพึงพอใจการนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้กับระบบคำนวณค่าน้ำประปา [11]

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ระบบควบคุมน้ำอัตโนมัติสำหรับปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ ตู้ควบคุมบั๊มน้ำ 1 เฟส โปรแกรมระบบการจัดการค่าน้ำประปาและเปรียบเทียบความแตกต่างจากโครงงานที่ นำเสนอได[้] ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบระหว่างงานในปัจจุบัน

คุณสมบัติ	งานวิจัย 1	งานวิจัย 2	งานวิจัย 3	โครงงานที่นำเสนอ
สามารถทำงานได้อัตโนมัติ	/	/	/	/
สามารถตรวจสอบสถานะผ่านออนไลน์	X	×	×	/
สามารถใช้งานได้ทั้งคอมพิวเตอร์และมือถือ	Х	Х	Х	/
สามารถประมวลผลการใช้น้ำของชุมชน	Х	Х	×	/

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

3.1 วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ

ปัญหาที่ชุมชนโคกกลางใหม่โพธิ์ทองพบเจอคือไม่มีผู้ควบคุมหรือดูแลประจำ ทำให้น้ำประปาไหลไม่ เป็นเวลา น้ำประปายังมีความขุ่น ตะกอน ไม่ทราบการทำงานของระบบ และค่าไฟฟ้าที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้เพิ่ม ภาระให้กับคนในชุมชน

ทางคณะผู้จัดทำจึงนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการพัฒนาระบบจัดการและควบคุมน้ำประปาอัตโนมัติ ที่เป็นส่วนช่วยในการแก้ไขบัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้จัดทำได้ศึกษาทฤษฎีและผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่ เกี่ยวกับระบบอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง เพื่อศึกษาข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ และนำมาพัฒนาระบบจัดการ และควบคุมน้ำประปาอัตโนมัติ ที่สามารถตอบโจทย์ให้ผู้ใช้งาน

3.2 ค้นคว้า ศึกษาทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.2.1 ศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง
- 3.2.2 ศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับคลอรีน
- 3.2.3 ศึกษาและคนคว้าเกี่ยวกับสารส้ม
- 3.2.4 ศึกษาและค[้]นคว^{*}าเกี่ยวกับ Nuxt.js
- 3.2.5 ศึกษาและคนคว้าเกี่ยวกับ Express.js
- 3.2.6 ศึกษาและค[้]นคว[้]าเกี่ยวกับ MySQL
- 3.2.7 ศึกษาหลักการทำงานของ MQTT
- 3.2.8 ศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถของระบบกับระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3 ศึกษาข้อมูลและวิธีใช้งานเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะใช้ในการวิจัย

- 3.3.1 รายละเอียดทางด้านซอฟต์แวร์ (Software)
 - 3.3.1.1 ศึกษาหลักการทำงานของ Nuxt.js สำหรับสร้างเว็บไซต์
 - 3.3.1.2 ศึกษาหลักการทำงานของ MQTT สำหรับการสื่อสารกับอุปกรณ์ IoT
 - 3.3.1.3 ศึกษาหลักการทำงานของ Electron.js สำหรับสร้างแอปพลิเคชันบนเดสก์ท็อป
- 3.3.2 รายละเอียดทางด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware)
 - 3.3.2.1 ศึกษาหลักการทำงานของมอเตอร์
 - 3.3.2.2 ศึกษาหลักการทำงานของ Arduino
 - 3.3.2.3 ศึกษาหลักการทำงานของ PZEM-004T AC (โมดูลสำหรับวัดแรงดันไฟฟ้า)
 - 3.3.2.4 ศึกษาหลักการทำงานของ Raspberry Pi

3.4 กำหนดขอบเขตและเป้าหมายของโครงงาน

3.4.1 กำหนดขอบเขต

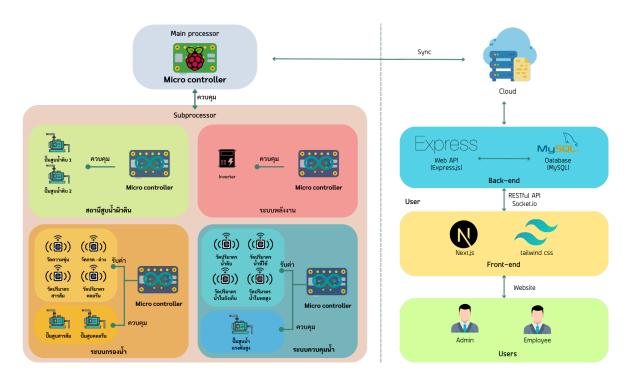
- 3.4.1.1. ปั๊มสูบน้ำผิวดินและปั๊มแรงดันสูงสามารถทำงานอัตโนมัติ
- 3.4.1.2. ระบบกรองน้ำด้วยสารส้มสามารถทำงานอัตโนมัติ และดูปริมาณที่เหลือได้
- 3.4.1.3. ระบบเติมคลอรีนสามารถทำงานอัตโนมัติ และดูปริมาณที่เหลือได้
- 3.4.1.4. สามารถดูสถานะผ่านเว็บแอปพลิเคชันและแผงควบคุม
- 3.4.1.5. สามารถดูอุณหภูมิของมอเตอร์และการทำงานของมอเตอร์
- 3.4.1.6. สามารถสลับการทำงานของมอเตอร์ได้หากพบปัญหาการทำงานของมอเตอร์

3.5 เขียนเค้าโครงโครงงานและเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

เริ่มจากการเขียนหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการดำเนินโครงงาน ขอบเขต และข้อจำกัด ภาพรวมระบบ และสรุปผลการดำเนินโครงงานรวมทั้งเอกสารอ้างอิง

3.6 วิเคราะห์และออกแบบระบบ

3.6.1 ภาพรวมของระบบ

ภาพที่ 1 ภาพรวมของระบบ

3.7 สร้างและพัฒนาระบบ

สร้างและพัฒนาระบบตามที่ผู้ใช้งานต้องการและสอดคล้องกับแบบแผนที่คณะผู้จัดทำได้ออกแบบไว้ให้มีความ ปลอดภัยมากขึ้น

3.8 ทดสอบระบบ

การทดสอบระบบจะทำการตรวจสอบความใช้งานได้จริง เมื่อพบปัญหาคณะผู้จัดทำจะปรับปรุง แก้ไขให้ระบบมี ความถูกต้องและมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการ

3.9 วิเคราะห์และสรุปผล

ทำการวิเคราะห์ระบบและศึกษาหาข้อจำกัดเพื่อนำไปพัฒนาต่อ

3.10 สถานที่ทำวิจัย

- 3.10.1 อาคารวิทยวิภาส วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 3.10.2 ชุมชนโคกกลาง ชุมชนใหม่โพธิ์ทอง ตำบลบ่าไม้งาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู 39000

3.11 ประโยชน์ที่คาดวาจะได้รับ

- 3.11.1 ทำให้ระบบน้ำประปาทำงานได้อัตโนมัติ
- 3.11.2. ช่วยลดภาระแรงงานจากคนในชุมชนในการเฝ้าหอน้ำประปา
- 3.11.3. ทำให้น้ำประปาใส และไหลตลอดเวลา

3.12 แผนและระยะเวลาดำเนินการ

ตารางที่ 2 แผนและระยะเวลาดำเนินการ

		ป ี 2565																						
การดำเนินงาน		สัปดาห์ที่ / เดือน																						
นางผาเขาเก		กรก	ฎาคม	1		สิงห	าคม			กันย	ายน			ମ୍ବର'	าคม			พฤษ	จิกาย	น		์ ธันว	าคม	
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1.วิเคราะห์ปัญหา และความ ต้องการ																								
2.ค้นคว้าทฤษฎี และงานวิจัยที่																								
เกี่ยวข้อง																								
3.ศึกษาข้อมูล																								
4.กำหนดขอบเขต เป้าหมายของ																								
โครงงาน																								
5.เขียนเค้าโครงโครงงานและ																								
นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา																								
6. ออกแบบและวิเคราะห์ระบบ																								
7.สร้างและพัฒนาระบบ																								

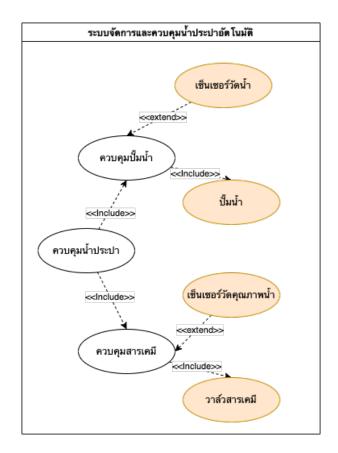
ตารางที่ **2** แผนและระยะเวลาดำเนินการ (ต่อ)

		ปี 2566														
การดำเนินงาน	สัปดาห์ที่ / เดือน															
	มกราคม			กุมภาพันธ์				มีนาคม				เมษายน				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
8.ทดสอบระบบและแก้ไข																
9.ปรับปรุงระบบในส่วนที่ผิดพลาด																
10.สรุปผล																
11.จัดทำรายงานและคู [่] มือ																
12.นำเสนอโครงงาน																

บทที่ 4 การวิเคราะห[์]ระบบและพัฒนาโปรแกรม

4.1 การวิเคราะห๎ระบบ

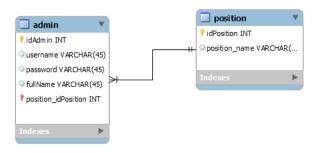
4.1.1 Use Case Diagram ส่วนระบบควบคุมน้ำประปา

ภาพที่ 2 Use Case Diagram ส่วนระบบควบคุมน้ำประปา

4.2 การออกแบบระบบ

4.2.1 ER-Diagram

ภาพที่ 3 ER-Diagram ส่วนระบบควบคุมผ่านเว็บไซต์

4.2.2 Data dictionary

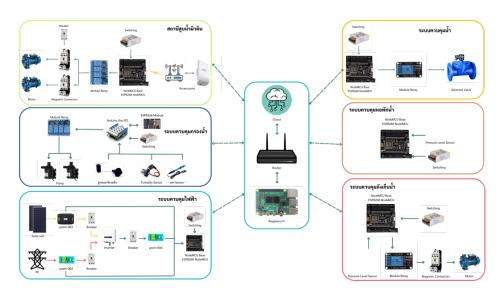
ตารางที่ 3 admin

Attribute Name	Description	Туре	Key	Constraints	Example
idAdmin	รหัสผู้ดูแล	Varchar	PK	Not Null	A0001
username	ชื่อผู้ใช้	Varchar		Not Null	Supphitan
password	รหัสผ่าน	Varchar		Not Null	4d58e44r5t2g
fullName	ชื่อเต็มผู้ใช้งาน	Varchar		Not Null	สุพพิธาน ภักสวัสดิ์
idPosition	รหัสตำแหน่ง	Varchar	FK	Not Null	P0001

ตารางที่ 4 position

Attribute Name	Description	Туре	Key	Constraints	Example
idPosition	รหัสตำแหน่ง	Varchar	PK	Not Null	P0001
position_name	ชื่อตำแหน่ง	Varchar		Not Null	Superadmin

4.2.4 Hardware design

ภาพที่ 4 Hardware design ของระบบควบคุมการผลิตน้ำประปา

4.3 การพัฒนาโปรแกรม

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบ

- 4.3.1 อาร์ดูโน่ (Arduino)
- 4.3.2 ราชเบอรี่พาย (Raspberry Pi)
- 4.3.3 ภาษาซี
- 4.3.4 ภาษาไพธอน
- 4.3.5 เอ็มคิวทีที โบรกเกอร์

บทที่ 5 บทสรุป

5.1 สรุปผลการดำเนินงาน

ที่	งาน	ความคืบหน้า
1	ควบคุม ดูสถานะการทำงานของปั๊มสูบน้ำผิวดิน	100%
2	ควบคุม ดูสถานะการทำงานของปั๊มสูบน้ำแรงดันสูงขึ้นหอพัก	100%
3	ดูค่าความขุ่น และความเป็นกรดของน้ำได้	100%
4	ดูสถานะปริมาณของสารส้มที่อยู่ในถัง และควบคุมการหยด	10%
	ตามความขุ่นของน้ำ	
5	ดูสถานะปริมาณของคลอรีนที่อยู่ในถัง และควบคุมการหยด	10%
	หากน้ำไม่มี ก็จะหยุดการหยด	
6	ดูสถานะปริมาณของตะกอนที่ถังตกตะกอน	0%
7	เว็บไซต์สำหรับควบคุมและดูสถานะการทำงาน	0%

5.2 ข้อจำกัดของระบบ

ระบบยังไม่รองรับการเพิ่มอุปกรณ์เพิ่มเติมเข้ามาได้ ต้องมีการแก้ไขระบบเพื่อเพิ่มอุปกรณ์เข้ามาได้

5.3 ปัญหาอุปสรรค และ แนวทางแก้ไข

ปัญหาที่ 1 : เนื่องจากระบบประปายังใช้งานอยู่จริง ทำให้การติดตั้ง การทดสอบ ไปด้วยความล่าช้า การแก้ปัญหา : ทำการติดตั้งในช่วงเวลากลางคืน หรือ ช่วงที่มีการใช้น้ำน้อย

ปัญหาที่ 2 : ความเสียหายของอุปกรณ์ที่นำมาใช^{*} ที่เกิดจากการผลิต หรือ เกิดจากการพัฒนาระบบ จึงเกิดความล[่]าช้าในการพัฒนา เพราะต[้]องรออุปกรณ์

การแก[้]ปัญหา : จัดกลุ่มอุปกรณ์ที่มีความเสี่ยงที่จะเสียในระหว[่]างพัฒนา และซื้อสำรองไว้เพื่อป[้]องกัน การรอของ

ปัญหาที่ 3: เนื่องจากสถานที่กรณีศึกษานั้นมีอายุการใช้งานที่เยอะ มีอุปกรณ์เดิมที่ไม่ใช้แล้ว และใน บางจุดที่ติดตั้งอุปกรณ์ใหม่ไม่มีไฟฟ้า

การแก้ปัญหา : ทำการถอดเอาอุปกรณ์เดิมที่ไม่ได้ออก และเดินสายไฟฟ้าใหม่เอง ตามจุดที่ต้องการ ใช้งาน

เอกสารอ้างอิง

- [1] ไทยรัฐออนไลน์[ออนไลน์]. ชาวบ้านบางบัวทอง เดือดร้อนน้ำประปาไหลอ[่]อนมาก ฝากการประปาดูแลแก้ไขที น้ำไม[่] พอใช[้]. สืบค[้]นเมื่อ 26 มีนาคม 2566, จาก https://www.thairath.co.th/news/local/2656418?optimize=c
- [2] ไทยรัฐออนไลน์[ออนไลน์]. น้ำประปาหมู่บ้านปนเปื้อน ชาวบ้านใช้แล้วแพ้ ผื่นคันขึ้นทั้งตัว. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2566,จาก https://www.thairath.co.th/news/local/2623255?optimize=c
- [3] nitjaree woraphu[ออนไลน์]. 2563. IoT หรือ Internet of Things คืออะไร. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2566, จาก http://km.prd.go.th/iot-platform/
- [4] ศูนย์เครือข่ายข้อมูลอาหาร[ออนไลน์]. Chlorine / คลอรีน. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2566, จาก https://www.foodnetworksolution.com/wiki/word/2210/chlorine-คลอรีน
- [5] RHK Group[ออนไลน์]. สารพัดประโยชน์ของสารส้มในอุตสาหกรรม. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2566, จาก https://www.rhkchemical.com/17949131/สารพัดประโยชน์ของสารส้มในอุตสาหกรรม
- [6] ธนาพัฒน์ ลิมป์เติมทรัพย์. 2564. รู้จัก Next,js. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2566, จาก https://www.frevation.com/blog/web-development/next-js/
- [7] marcuscode.com. (2564). การใช้งาน Express.js บน Node.js. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2566, จาก http://marcuscode.com/tutorials/nodejs/using-expressjs
- [8] zixzax[ออนไลน์]. MySQL Database คืออะไร ?. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2566, จาก https://zixzax.net/database/mysql-database-คืออะไร
- [9] นายกฤษณะ คุ้มบุญ, นางสาวภัคจีรา พิสุทธิ์พงศานนท์. ระบบควบคุมน้ำอัตโนมัติสำหรับปลูกผักไฮโดรโปนิกส์. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2566 จาก http://www.atc.ac.th/ATCWeb/FileATC
- [10] นาย ณัฐพล โพธิ์ชัย และคณะ. ตู้ควบคุมบั๊มน้ำ 1 เฟส. สืบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2566, จาก http://thaiinvention.net/detail.php?p=cHJvamVjdF9pZD00MjM5MiZjZmdfaWQ9MjkmY29tcGV0X2lk
- [11] นางสาว ศุภวรรณ ยั่วลี และคณะ. โปรแกรมระบบการจัดการค่าน้ำประปา. สีบค้นเมื่อ 26 มีนาคม 2566, จาก http://thaiinvention.net/detail.php?p=cHJvamVjdF9pZD0zNDY3MSZjZmdfaWQ9MjkmY29tcGV0X2lk PTE

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียน

นายสุพพิธาน ภักสวัสดิ์ เกิดเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียน หนองบัวพิทยาคาร จังหวัดหนองบัวลำภู เมื่อปีการศึกษา 2562 และตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 จนถึงปัจจุบันเข้าศึกษาในระดับ ปริญญาตรี หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

e e	
ผทำโ	โครงงาน
V V I I	0110 4 4 1 10

		•	
	_		
(ลงชื่อ)	สพพชาน	ภกสวสด	
(ถงขอ)			

(นาย สุพพิธาน ภักสวัสดิ์) วันที่ 10 / ตุลาคม / 2566

การตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน เนื้อหาในเอกสารหลายๆ ส่วนยังไม่สมบูรณ์ จำเป็นต้อง	ดำเนินการแก้ไข
	(ลงชื่อ)
	(ผศ. ดร.สายยัญ สายยศ)
	วันที่ 10 / ตลาคม / 2566